

A Szeged–Csanádi Egyházmegye magazinja

Toronyirány

INGYENES

XI. évfolyam, 5. szám
2019. november 13.

...és akik hűek voltak,
szeretetlenben nála maradnak

(Bölcs 3,9)



Személyes beszámoló Tapodi Krisztián III. éves papnövendéktől



Lelkigyakorlat



2019. október 20–25. között a papnövendékek egy csendes lelkigyakorlaton vettek részt Tahitótfalun, a Jézus Szíve Népleányok Lelkigyakorlatos házában. A kispapok kísérelője a hét során *dr. Lukácsi Zoltán*, Győr-szigeti plébános volt. Az elmélkedések során Zoltán atya

három kérdésre kereste velünk a választ: hogyan váljunk jobb embereké, jobb keresztényekké és jó papokká?

A hét folyamán az előadások mellett lehetőség nyílt egyéni elmélyülésre, közös szentségimádásra, a környező túraútvonalak bejárására, esténként pedig a Zoltán atya által vezetett beszélgetésekre, ahol kötetlen ismerkedésre is volt alkalmam.

A lelkigyakorlatot befejezve minden kispap lelkileg épülve és feltöltődve hagyta el Tahitótfalut, remélve a viszontlátás örömét.

T. K.



Az új tanévben tizenkét papnövendék kezdte meg tanulmányait a Szent Gellért Szemináriumban. Hatan a Szeged-Csanádi, öten a Kalocsa-Kecskeméti, egy növendék pedig a Nagybecskereki Egyházmegye kispapja.

Toronyirány

A Szeged-Csanádi Egyházmegye
magazinja

Megjelenik: évente hatszor

Kiadja: **Gerhardus Média Központ Kft.**
6720 Szeged, Aradi Vértanúk tere 2.

Felelős kiadó: **dr. Kiss-Rigó László**,
a Szeged-Csanádi Egyházmegye püspöke

Felelős szerkesztő: **dr. Antal Zsolt**

Lapmenedzser: **Orosz László**

Nyomdai előkészítés: **WellCom Stúdió**

Nyomtatás: **Magyar Közlöny**

Lap- és Könyvkiadó Kft.

Eng. szám: **163/0819/2/2009**

A szerkesztőség elérhetősége:

gerhardusmedia@gmail.com

A kéziratok rövidítésének jogát fenntartjuk.

BORÍTÓFOTÓ: VIOLA ZSOLT

Tisztelt Olvasók, Kedves Testvérek!



A bolsevik kommunista diktatúra éveiben itthon nem annyira éreztük a bőrünkön, de akik az elmúlt 2-3 évtizedben csupán a kényelmesebb élet kedvéért elhagyták az országot, azok bevallatlanul is megtapasztalhatták, mi pedig, akik ma szabadon járhatunk a világban, ismételten megélhetjük annak a mondásnak az igazságát, melyet a középkor végén fogalmaztak meg latinul, hogy tudniillik „Magyarországon kívül nincsen élet, ha van élet, az nem olyan élet”.

Ennek analógiája a Bibliában is megtalálható: Isten nélkül nincs élet, ha van élet, az nem olyan élet, hanem csak vegetálás. Az életet mindenki Istentől kapta, de igazi emberi életet csak az tud élni, aki vele párbeszédben, kapcsolatban van. Jelképesen beszélve, aki elzárkózik előle, vagy elfordul tőle, annak az élete olyan, mintha négykézláb járna, aki pedig azt hiszi, hogy Isten nélkül jobban, magasabb szinten tud élni,

az olyan, mintha fára mászva élne, nem látva a fától az erdőt. Látjuk, sokan négykézláb, vagy fán töltik az életüket, és néha úgy érzik, hogy ez jó. Mindezt Isten is látja, de erőszakkal nem kényszeríti felállásra a négykézláb élő embert, és nem szedi le a fáról az ott élő. De aki akár csak egy őszinte sóhajjal, érzéssel vagy egy apró gesztussal jelzi, hogy ez talán mégsem olyan jó neki, annak azonnal segít talpra állni, vagy lejönni a fáról, hogy két lábon a földön járva, előre is tekintve, vele párbeszédet folytatva, értelmes emberhez méltó életet éljen, és a végén vele találkozzon. Ezt nevezzük a Biblia nyelvén megtérésnek.

A most lassan végéhez érő liturgikus, úgynevezett „C” évben vasárnaponként főleg Lukács evangéliumából hallottunk részleteket. Ő különösen hangsúlyozza, hogy Jézus küldetése elsősorban a gyarló, bűnös, mások által elveszítettnek tartott emberek megszólítása, megtérésének előmozdítása. Az elmúlt hetek egyik vasárnapi evangéliumának akár humorosnak is nevezhető jelenetében Jézus egy apró jelzésre szó szerint segít egy embernek, Zakeusnak lejönni a fáról. Az illető hivatalnokként, vámparancsnokként élte Jerikóban korrupciós ügyeinek, a hatalmával történő visszaéléseinek köszönhetően az átlagosnál magasabb anyagi színvonalú életét, de maradt benne valami igazi emberi érzés, vágy egy tartalmasabb, értelmesebb, boldogabb élet után. És ezt a maga módján – még talán saját magának is bevallatlanul – ki is fejezi, amikor Jézus a városba érkezik. Nyilván sokat hallott róla, szeretné legalább látni, de a nyilvánosság előtt ezt nem akarja felvállalni. A várható útvonalon előre szalad, és apró termete miatt, amit hangsúlyoz az evangélista, fölmászik egy fára, gondolván, hogy onnan majd mások által észrevétlenül látni fogja Jézust, amikor arra halad el. Amikor Ő ténylegesen odaér, felnéz a fára, és feltételezhetően a tömeg nagy mulatságára, néven szólítja Zakeust. De az emberek arcára fagy a mosoly, amikor megrökönyödve hallják, hogy Jézus ehhez a mindenki által lenézett szélhámos gazemberhez hívja meg saját magát vendégségbe. Az illető lemászik a fáról, saját házában vendégül látja Jézust, és ez a találkozás alapvetően megváltoztatja, pozitív irányba fordítja egész életét. Ezt nevezzük megtérésnek. Erre mindannyiunknak szüksége van, kinek legalább egyszer, kinek többször is. Nem kell hozzá rendkívüli erőfeszítés, látványos tett, csak egy apró lépés, egy tudatos emberi érzés, vagy egy egyszerű gesztus az Isten iránti nyitottság kifejezésére. A többit Ő intézi. Nem akarja magát senkire sem kényszeríteni, senkire sem akar rárontani. A Biblia utolsó könyvében van egy gyönyörű költői kép mindenek kifejezésére. Krisztus ott áll az ajtónkban, csendesen kopogtat. Nem töri be az ajtót, nem ront ránk tokostól, de aki ajtót nyit neki, ahhoz betér, együtt étkezik vele, és megváltoztatja az életét. Ezt tette Zakeus is, aki csak egyszerű, titkosnak szándékolt gesztussal mutatta jelét annak, hogy valami többet vár az élettől. És ezt teszi velünk is, segít két lábra állva kiegyenesedni, vagy lejönni a fáról, ha csak egy apró jelét is adjuk annak, hogy erre igényünk van.

Nem árt mindezen elgondolkodni ezekben a napokban is, amikor fokozottan emlékezünk elhunytjainkra.

Kiss-Rigó László
püspök

Szent Gellért Fesztivál tizenkettedszer

Napkeletről napnyugatig

Nem alaptalanul juttatta eszünkbe a Szeged-Csanádi Egyházmegye immár hagyományos őszi zenei rendezvénysorozata a római misekánon szőfordulatát. A fesztivál történetének tizenkettedik, bő egyhetes koncertsorozata a nyugat és a kelet közötti zenei hidak bemutatására és megerősítésére vállalkozott. Másképp fogalmazva arra, hogy érzékeltesse és valóra váltsa a klasszikus zene földrészekén és kultúrkörökön átívelő, egyetemes mivoltát.

A vállalás egybecseng a Szent Gellért Fesztivál tizenkét esztendeje meghirdetett, és azóta is következetesen képviselt hitvallásával: a zene eszközeivel szólítani meg az emberi lélek legbensőbb és legnemesebb érzéseit, ahol csak lehet, erősítve az egyetér-

tést, a harmóniát kultúrkörök, hitelvek, világnézetek és korosztályok között.

Mi is lenne alkalmasabb minderre a muzsikánál, amely az ellentétekben kifejeződő, fogalmi gondolkodás és a nyelvi különbségek határai nélkül

képes a minden emberszívben ott lakozó egyetemes értékek fölébresztésére és szóhoz juttatására? Az egyházmegye missziós alapító püspökének nevét viselő koncertsorozat alapítása óta törekszik arra, hogy zenetörténeti korszakok, előadói iskolák és nemzeti kultúrák összhangjában zengesse föl a zene egyetemes értékeit. Műsorválasztásában ezért válogat széles műfaji palettáról, helyszínei tekintetében ezért állít egymás mellé liturgikus és világi színtereket, előadónak összeválogatásakor pedig emiatt igyekszik fölülkerekedni a pályájuk zenitjén járó rangos előadók és az ifjú reménységek helyzeti különbségein.

Mindehhez ebben az esztendőben egy jeles kultúrpolitikai és kultúrmissziós vállalás társult. A tizenkettedik évadához érkezett fesztivál – a budapesti Koreai Kulturális Központ társszervezésében – a hazánk és a Dél-Koreai Köztársaság diplomáciai kapcsolatfelvételének harmincadik évfordulóját ünneplő jubileumi megemlékezéseihez csatlakozott, tovább szélesítve a két világrészt és két kultúrát összekapcsoló csatornákat. Jó alkalmat kínált erre a fesztivál történetének korábbi koreai és – tágabban – távol-keleti kapcsolatai. Hisz a fesztivál Szent Gellért Akadémiai Zenekarának ál-



FOTÓK: GÉMES SÁNDOR

Mendelssohn Olasz szimfóniáját Yoon Kuk Lee vezényletével adta elő a Szent Gellért Akadémia zenekara

landó vendégkarmestere, a salzburgi Mozarteum oktatója, *Yoon Kuk-Lee* maga is a messzi ország európai zenei érdeklődésének képviselője.

A nyugat-európai műzene iránti élénk dél-koreai figyelem az elmúlt évtizedekben nemcsak az európai zenei oktatási intézmények hallgatói létszámában mutatkozott meg tekintélyes mértékben, de a komolyzene előadói élgárdájában is. Elég, ha Herbert von Karajan fölfedezettjére, a kristályos hangú koloratúrszopránra, Sumi Jo-ra, vagy Kyung-Wha Chung hegedűművészre gondolunk. Előbbi az utóbbi évtizedek egyik meghatározó ikonjává vált egyebek közt Mozart Varázsfuvolájának Éj Királynőjeként és a gyökeresen európai bel canto énektechnika koránzatlan királynőjeként.

Meglehet, az idei szegedi fesztivál ifjú művészeire is hasonló küldetés vár Európában és hazájuk koncertpódiumain. Minthogy a fesztivál idei műsorszerkesztése az osztrák-német iskola remekeire összpontosított, a fellépők számot adhattak a közös összeurópai zenei nyelvben elért jártasságukról.

Az idei fesztivál gerincét a Mozart–Mendelssohn–Brahms szerzői triász adta. A műfaji kínálat a klasszikus szimfónia–versenymű párosítást tekintette kiindulásképpen, amelyhez ínycsokor kamaraműveket társultak. Habár Mozart és Mendelssohn zenei világa között ott húzódik a bécsi klasszikát és a romantikát elválasztó korszakhatár, a két csodagyerekből lett zenei géniuszt nem csupán életrajzi vonatkozások rokonítják, de ama vonásuk is, hogy mérhetetlen



Su Yeon Ki és Boros Misi Mozart kétfonórás koncertjét adták elő

könnyedséggel és letisztultsággal hatolnak az emberszív legmélyebb régióiba. Mozart *Boros Misi* és *Su Yeon Ki* szólójával felhangzott kétfonórás Esz-dúr koncertjét ez éppúgy rokonítja Mendelssohn Olasz szimfóniájával, mint a bécsi mester utolsó, „nagy” g-moll szimfóniájával. A két Mozart-szerzeményt *Samuel Barber* drámai erejű Adagiója kötötte össze, a szegedi dóm-béli koncert után a Zeneakadémián is szóhoz juttatva az 1956-os magyar és az 1980-as koreai forradalom előtti tiszteletadás hangját. Ritkán hallható Mozart-mű a rekonstruált hegedű-zongorakoncert, amely a Mendelssohn-szimfóniával osztozott a *Yoojin Jang* és *Hegedűs*

Endre szólójával lezajlott hangverseny tapsain. A bécsi romantika legsűrűbb rengetegébe kalauzolt a Szegedi Szimfonikus Zenekar közreműködésével megrendezett Brahms-est, műsorán a hegedű- és gordonkaszólóra szerzett kettősversennyel és a 4., e-moll szimfóniával. A karmesteri pálcát ezen az estén koreai vendégművész, *Kisun Sung* vette kezébe. Nem kevesebb ínycsokorral várták a látogatókat a nagyzenekari koncertek kiegészítő hangversenyei. A Visegrádi Négyek szellemiségének jegyében magyar, cseh, lengyel, szlovák és koreai muzsikuskok alkottak kamaraegyüttest Beethoven zongorára és fúvósokra szerzett Esz-dúr kvintett-



Korea és Visegrád találkozása Szegeden egy kamarakoncert erejéig – képünkön balról jobbra Vartislav Vlha, oboa (Cseh Köztársaság), Katarzyna Zdybel-Nam, fagott (Lengyelország), Jaeyeon Won, zongora (Koreai Köztársaság), Zoltán Péter, klarinét (Magyarország) és Zuzana Rzounkova, kürt (Szlovákia) látható



FOTO: GEMES SÁNDOR

Yoonhee Kim (hegedű) és Karasszon Eszter (cselló) Brahms kettősversenyét adták elő

tel, de a szerző művészetfilozófiáját sommázó, Fantáziadarabok című sorozatával is társult.

A Vivaldi, Bach és Händel remekeiből szerkesztett barokk koncerten pedig a régizene előadása iránt elhivatott magyar és koreai muzsikusok adták tanúbizonyságát, hogy a muzsika nem csupán a földrajzi, de a korszakhatárokat is áthidalja.

A fesztivál az idén Pálér János orgonaművész és a Nyíregyházi Cantemus Kórus hangversenyének estéjére tárt kapukat a Filharmónia Magyarország Orgonabérlete számára, s hogy a jószolgálati aktivitás hagyományai se szenvedjenek törést, ebben az évben is rangos fellépők csatlakoztak a Szegedi Szimfonikusokhoz, hogy a Szegedi Nemzeti Színházban megrendezett gálaest bevételével a koraszülötteket segítő *Korábban Érkeztem Alapítványt* támogassák.

MARTON ÁRPÁD

▶ jének előadására. Üde színfoltként a kvintettkben résztvevő nemzetek népdalai is felhangzottak. A fesztivál állandó közreműködője, a népszerű szegedi bariton, Szélpál Szilveszter

Schumann Liederkreis, azaz Dal-koszorú című, bensőséges ciklusával örvendeztette meg a közönséget, amelyhez Helene Heejun Han koreai zongoraművész nem csupán kíséret-

Egyetemi tanévnyitó szentmise

A Szegedi Katolikus Egyetemi Lelkészség idén is megtartotta a már hagyományossá vált egyetemi tanévnyitó szentmisét szeptember 10-én a dómban. A közel 200 egyetemista mellett a Szegedi Tudományegyetem és a Gál Ferenc Főiskola oktatói, valamint a Szegeden működő Keresztény Szakkollégiumok vezetői és munkatársai is részt vettek ezen az eseményen.

A szentmise főcelebránsa Kiss-Rigó László püspök volt. Homíliájában kiemelte, hogy mennyire fontos keresztény értelmiségiként Jézusban gyökeret verni, hiszen ez biztos alapot jelent az ember életében, a sziklára épült házhoz hasonlóan. A püspök felhívta a figyelmet arra, hogy Isten mindig sokkal jobban tudja, hogy valójában mire van szükségünk, nekünk csupán az a feladatunk, hogy ráhagyatkozzunk és engedjük, hogy vezessen minket, akár a választott hivatásunk által is.



FOTO: KÖZZÁN KRISTÓF

A szentbeszéd végén sok sikert és örömet kívánt a diákok előtt álló feladatokhoz. A zenei szolgálatban közreműködött a lelkészség Zenei Team közössége.

A lelkészség minden tanévet új hangsúllyal indít, amit egy mottóban fogalmaznak meg. Idén a szegedi dóm felújítása, megújulása adja a lehetőséget. A Szegedi Katolikus Egyetemi Lelkészség idei programja: megújulni a hitben, megújulni az Isten iránti hűségben. A tanév jelmondata: „Újuljatok meg lélekben!” (Ef. 4,23)

A szentmise záró áldása előtt bemutatkozott az Egyetemi Lelkészségen működő Forráspont Lelki-gondozó szolgálat, ahová az idei tanévben is várják az egyetemistákat. Valamint bemutatkoztak a városban és az Egyetemi Lelkészségen működő kiscsoportok is melyek új tagokat várnak soraikba.

A szentmise után az egyetemisták egy nagyon jó hangulatú agapén vettek részt, ahol átbeszélték egymással többek között a tanévkezdés örömeit és kihívásait.

KÖLLŐ SÁNDOR

Stratégiai megállapodást kötött a Gál Ferenc Főiskola és a Szegedi Tudományegyetem

Cél a diplomások továbbképzésének fejlesztése

A munkaerőpiaci igényekhez igazodó, magas minőségű szakirányú továbbképzések biztosítása a gerince annak a stratégiai megállapodásnak, amelyet október 8-án írtak alá a Szegedi Tudományegyetem és az egyházmegye főiskolájának képviselői.

A megállapodás a régió két legnagyobb múlttal rendelkező felsőoktatási intézménye a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) és a Gál Ferenc Főiskola (GFF) közötti együttműködést bővíti.

– A hálózatosodás jegyében a SZTE az utóbbi másfél évben kiterjesztette intézményi együttműködéseit, vezetői sokat utazva bővítik az universitas kapcsolatait – emelte ki bevezetőjében *Rovó László* rektor. – Az egyetemünk otthonát jelentő városban is a lehető legmagasabb szintre helyezzük a kooperációt. A GFF-el megvalósuló összefogás a már aktívan dolgozó, munkahellyel rendelkező diplomások szakirányú továbbképzési igényeinek kielégítését szolgálja. A munkaerőpiacon jól hasznosítható, magas színvonalú oktatás és a jól hasznosítható gyakorlati tudás átadása a munkaerőpiaci igényekhez igazodik. Ennek érdekében az összefogás célja az is, hogy a foglalkoztató szervezetek, munkahelyek szakirányú továbbképzési igényeit kielégítse. Ez az együttműködés Szeged város pozícióját is erősíti a régióban és Európában.

Az SZTE és a GFF közös tervei között szerepel – a saját értékek és tradíciók megőrzése mellett – a szakirányú képzések rugalmasságának biztosítása annak érdekében, hogy korunk folyamatos kihívásainak megfelelő, arra választ adni képes kínálattal rendelkezzen a felsőoktatás.

A rektor példaértékűnek nevezte, hogy Szeged legújabb sportkomplexumát, a Szent Gellért Fórumot az egyetem hallgatói is használhatják majd.

Az SZTE és a GFF képzéseinek összehangolását üdvözölte az SZTE kancellárja, *Fendler Judit*.

– Óriási lépésnek tartom, hogy Szeged két felsőoktatási intézménye a köztük évek óta meglévő kapcsolatrendszer újrastrukturálja. Mindkét intézmény magáénak vallja a régió fejlesztését és fejlődését, az oktatás minőségének a fejlesztését. Közös cél, hogy a fiatalok a térségben tanuljanak tovább. Ehhez kínál alternatívát az

egyetem és a főiskola képzési kínálata az elvándorlással szemben.

Az SZTE kancellárja fölhívta a figyelmet a 2019 októberének első hetében elindult Junior Akadémiára, a középiskolások célzott beiskolázását segítő egyetemi programra, amelyet össze szeretnének kötni a Szegedi Keresztény Roma Szakkollégium kínálatával.

– A legfontosabb szövetség mindig a családtagokat és rokonokat köti össze – mondta *Kozma Gábor*, a GFF rektora, aki a szellemi és családi kapcsolatokhoz hasonlította az együttműködést. Közös a sorsuk, mert az első világháborút lezáró békediktátum a Romániához csatolt kolozsvári székhelyéről éppúgy Szegedre sodorta az egyetemet, mint ahogyan Temesvárról a történelmi Csanádi Egyházmegye központját is. Azóta a Szegeden egymás mellé települt felsőoktatási intézmények és az egyházmegye hatóköre túlmutat a megye- és országhatárokon. A rektor kiemelte, hogy az SZTE-vel kötött stratégiai szintű megállapodás az egyházmegyei főiskola minden képzését érinti, így Csongrád megyén kívül kiterjed a Békés megyében működő műszaki-technikai, egészségügyi és szociális szakirányú továbbképzésekre is.

FOTÓ: BOBKÓ ANNA



Kiss-Rigó László, Kozma Gábor, Rovó László és Fendler Judit írták alá a megállapodást

Végül az egyházmegyei intézmények megye- és egyházmegyehatárokon túlívelő hatókörét emelte ki köszöntőjében az egyházmegye püspöke, *Kiss-Rigó László*.

– Közel száz feladatellátási hellyel rendelkező, két megyére kiterjedő intézményhálózatunk van. A Szeged-Csanádi Egyházmegye köznevelési intézményeken és plébániákon kívüli gyermek és ifjúsági szakszolgálat pedig országos hatókörű.

A klímaváltozásról és annak kezeléséhez elengedhetetlen szemléletváltásról

Áder János az Egészségt

Szemlélet- és technológiaváltás nélkül ökológiai katasztrófa vár ránk

Előadását egy elrettentő nemzetközi példával indította az államfő. Az elmúlt nyáron, a pusztító erejű Dorian hurrikán közel 300 km/órás szellőkéséssel érkezett a Bahamákra 3000 halottat követelve és 70 000 ember otthonát tönkretéve. Ilyesfajta természeti katasztrófának semmilyen infrastruktúra nem bír ellenállni, így csak a következményekkel lehet számolni. Amellett, hogy egy természeti katasztrófa sújtotta térség gazdasága is sérül, az árvíz és a jelentős belvíz után sok esetben üthetik fel a fejüket járványok, így az emberek egészsége később is veszélyben lesz.

A természeti katasztrófák száma 1970 és 1980 között általában száz alatt volt, az utolsó tíz évben viszont meghaladta az esztendőnkénti háromszázat. A kár mértéke is nőtt. Míg 1980 és 90 között nem haladta meg az 50

Áder János köztársasági elnök a Gál Ferenc Főiskola gyulai karán tartott előadást a klímaváltozásról. Felhívta a döntően fiatalokból álló közönség figyelmét arra, hogy egyetlen eldobott cigarettacsikk 500 liter, egyetlen csepp étolaj 1000 liter vizet képes elszennyezni. Az államfő üzenete mindannyiunkat érint, hiszen a változást csak közösen érhetjük el.

milliárd dollárt azok évenkénti értéke, addig az utolsó tíz esztendőben egyetlen évben sem volt 50 milliárd dollár alatt, ma már 100 és 150 milliárd dollár közötti természeti katasztrófa utáni kárnagyságról beszélhetünk.

A radikális és globális változáshoz két nagyhatalomnak kell bekapcsolódnia a klímaváltozás elleni harcba, Kínának és az Egyesült Államoknak. Ezekben az országokban a legnagyobb az üvegházhatású fosszilis energia felhasználása.

A köztársasági elnök hangsúlyozta, a föld népessége alig száz év alatt több mint háromszorosára nőtt, ami a fogyasztás növekedésével együtt azt is

jelent, hogy saját természeti tőkéket éljük fel. A klímaváltozásnak pedig nemcsak környezeti, hanem társadalmi hatásai is vannak, ami a legszegényebb országokat védtelenné teszi.

Hazánkban a tavalyi volt a legmelegebb év azóta, amióta feljegyzések készülnek, és az idei június számít az eddigi legmelegebbnek ugyanebben az összehasonlításban. Tavasszal extrém aszályt láthattunk, míg 2018-ból a Duna nagyon alacsony vízállása is megjelenhet emlékképként.

– Az Európai Bizottság 2050-re a klímasemlegesség elérését tűzte ki célul, ehhez Magyarország energia-termelésének legalább kilencven szá-



FOTÓK: SZABÓ ZOLTÁN

udományi Karon



zalékát széndioxidmentessé kell tenni, ez pedig atomenergiával, illetve a naperóművek bővítésével érhető el.

Hogyan alakult

Magyarországon a károsanyag-kibocsátás és a gazdasági növekedés?

Azt lehet látni, hogy miközben a károsanyag-kibocsátás 1990-hez képest 32 százalékkal csökkent, az energiafogyasztás és ezzel egyidejűleg a GDP viszont nőtt. Magyarország 2000 óta 24 százalékkal csökkentette a kibocsátását úgy, hogy eközben 29 százalékkal nőtt a GDP-je.

– Atomenergia nélkül a jelenlegi klímacélok nem elérhetőek! Emellett a napelemek számának a gyarapítása is fontos. Magyarországon az elmúlt 4 esztendőben – minden évben – megduplázódott a naperóművi kapacitás. A következő cél, hogy 2030-ra 7000 megawatt naperóművi kapacitás épül-

jön meg az országban. Amennyiben a paksi bővítés befejeződik, akkor a magyarországi áramtermelésnek legalább 90 százaléka széndioxidmentes lesz. Ez a történet nem a Föld klímájá-

ról szól, ez a történet önökről szól! Az önök jövőjéről, hogy milyen városban élnek, mi veszi önöket körül, valamint hogy Magyarországot meg tudjuk-e őrizni olyannak, amilyen most.

Áder János a jelenlévő diákokhoz szólva hangsúlyozta, a klímavédelem érdekében mindenki tehet lépéseket a saját környezetében is. A lakás hőmérsékletének egyetlen fokos csökkentése például hét százalékkal mérsékli az energiaigényt.

Az államfő ezután arra tért rá, miért fontos szelektálnunk élelmiszervásárlás során, hogy ne vegyünk olyan felesleges terméket, melyeket napokig, akár hónapokig tárolunk, majd előfordulhat, hogy a végén kidobjuk azt.

– Európában és a fejlett országokban a megvásárolt élelmiszereknek az egyharmada a kukában végzi. A PET-palack mentesség még egy alapvető dolog ahhoz, hogy a környezetünket ne terheljük feleslegesen szeméttel. A dohányzás szintén ide tartozik. Ha eldobnak egy csikket, legyenek tisztában azzal, hogy egyetlen csikk 500 liter vizet tud elszennyezni. Szükséges a szemléletváltás! Mi az, ami az elmúlt 100 évben az életünk részévé vált? A jelenlegi fiatalok nagy része már így nőtt fel: kitermeljük, feldolgozzuk, rövid ideig használjuk, majd eldobjuk. Ez összefügg a klímával, összefügg a fenntarthatósággal.

P. Z.

Környezetvédelem Gyulán

Az államfő előadását *Görgényi Ernő* polgármester ismertetője előzte meg Gyula város környezetvédelmi politikájának bemutatásával.

– Több mint tíz hektárnyi területen új tölgyerdőt ültetünk a város külterületén, hogy hosszabb távon egy „zöld gyűrűt” hozzunk létre Gyula körül. Jelenleg az északi és az északkeleti területek megfelelően erdősítettek, de újabb erdők telepítésével szeretnénk bezárni ezt a kört, és ezzel a város körül egy „zöld” védelmet létrehozni – mondta a polgármester. Szóba került az a 16 millió forint értékű támogatás is, melyet



a város nemrég nyert meg a klímatudatosságot erősítő, szemléletformáló programok lebonyolítására.

„Ahol a lélek megtelik hivatástudattal, ott megjön az eredmény is”

A Gál Ferenc Főiskola Egészség- és Szociális Tudományi Karán a gyulai és a szegedi intézményt figyelembe véve összesen 250 hallgató kezdte el a 2019/2020-as tanévet.

Közülük 64 diák idén kezdte meg felsőfokú tanulmányait, három alapszakon.

A főiskola legújabb hallgatói az ápolás- és betegellátás alapszakon, szociális munka alapszakon és egészségügyi szervező alapszakon képezhetik magukat. Népszerűek voltak a diplomára épülő posztgraduális továbbképzések is mind a gyulai, mind a szegedi intézményben.

Homoki Andrea, az Egészség- és Szociális Tudományi Kar dékánja elmondta, a jelentkezők létszáma nőtt a tavalyi tanévhez képest, ezen belül is jó hír, hogy többen választották a kar nappali tagozatait.

– Ebben az évben mind a három alapszakon vannak nappali tagozatos hallgatóink, amely nagy öröm számunkra, hiszen ez fejlődést jelent az elmúlt évekhez képest. A tavalyi tanévhez viszonyítva közel húszszázalékos emelkedés tapasztalható a felvételt nyert hallgatók számát tekintve. A gyakor-

lati képzőhelyeink tekintetében is jelentős növekedést tudunk felmutatni, hiszen – egy uniós pályázat keretében – a Szegedi Tudományegyetemmel együttműködésben a szociális munka alapszakhoz kapcsolódó duális képzést is sikerült ettől a tanévtől kezdve elindítanunk. Ezáltal számos képzőhely, együttműködő partner csatlakozott az oktatáshoz, professzionális gyakorlóhelyszínt biztosítva a hallgatóink számára – fogalmazott *Homoki Andrea*.

A Gál Ferenc Főiskola fenntartása alatt idén már a harmadik tanév kezdődött el a gyulai felsőoktatásban. Az utóbbi időszakot megvizsgálva láthatóan rendeződött a vidéki intézmény helyzete, és jövője is kedvezően rajzolódik. *Kozma Gábor* rektor szerint az előttünk álló tanév a gyulai felsőoktatás további erősödéséről fog szólni.

– Gyulán az Egészség- és Szociális Tudományi Karon olyan képzések vannak, melyek rendkívül fontosak,



Homoki Andrea dékán

ha hivatásképzésről beszélünk. Ide tartozik mindazon szolgálatra való felkészítés, mely alapos, mélyreható szakmai ismeretek kíséretében történik. Célunk, hogy a szakma ismereteivel rendelkező hallgatók a társadalomban majd valóban nagy szolgálatot tudjanak tenni, erre készítik fel őket tanáraink, oktatóink – mondta *Kozma Gábor*. Hangsúlyozta, az egészségügy, a szociális gondoskodás szinte mindenkit érint. Itt nemcsak sok-sok szakemberre van szükség, hanem legalább ilyen fontos, hogy jól képzett és munkájukra valóban hivatásként tekintő szakemberek kerüljenek ki a munkaerő-piacra.

– Ezzel a küldetéssel veszünk részt az ápolók képzésében, és így a szociális munkás képzésben is, az egészség-turizmus pedig mindezeket egészíti ki. Pár éve még majdnem úgy alakult Gyulán, hogy megszűnnek ezek a szakok, az utóbbi néhány év mégis azt bizonyította be, hogy ott, ahol a cselekedetnek megvannak az arra hivatott, felkészült és tenni akaró munkatársai, ott, ahol megvan a lelkiület, a lélek, amely megtelik hivatástudattal, ott megjön az eredmény is. Az idei tanév erősödést mutat létszámban is, és azt bizonyítja, hogy érdemes Gyulán tanulni, és érdemes itt munkát vállalni – mondta a rektor.

PÁLFALVI ZOLTÁN



FOTÓK: SZABÓ ZOLTÁN

Makón több mint 300 támogató segítségével jött létre a halmozottan sérült fiatal felnőtteket ellátó Erzsébet-ház

„A mai nap ünnep, a szolgáló szeretet útjának megnyílása”

A 23 évnél idősebb, halmozottan sérült fiatal felnőttek ellátására is szakosodott makói Erzsébet-ház rendkívüli összefogással jött létre. Az intézmény működéséhez szükséges ingatlant a Szeged-Csanádi Egyházmegye bocsátotta az Angyalsóhaj Alapítvány rendelkezésére.

– A mai nap ünnep, a szolgáló szeretet útjának megnyílása. Sem Makón, sem a térségében nincs olyan létesítmény, melyben a 23 évnél idősebb, halmozottan sérült fiatal felnőtteket el tudnák látni, ezért döntött az Angyalsóhaj Alapítvány kuratóriuma az ilyen célt szolgáló Erzsébet-ház létrehozásáról – mondta *Farkas Éva Erzsébet* polgármester, az alapítvány fővédnöke az átadó ünnepségen. A polgármester felidézte, hogy 2011-ben művészetet kedvelő és pártoló közösségből indult ki az alapítvány szellemisége. A kuratórium akkoriban három célt tűzött ki maga elé: a városban élő nehéz sorsú családok megtalálása és segítése, a Makón élő, művészetet tanuló, főként hátrányos helyzetű diákok támogatása, és a Művészetek Katedrája – Nyári Összművészeti Szabadegyetem működtetése.

A kuratórium 2018-ban céljai közé emelte az elsősorban mentális, szellemi vagy testi fogyatékossgal élő fiatalok és családjaik segítségét szolgáló, de művészeti rendezvényeket, civil szervezetek programjait is befogadni tudó Erzsébet-ház létrehozásának tervét. Az alapítvány ennek érdekében adománygyűjtésbe kezdett. Az összefogáshoz hamarosan több mint 300 támogató csatlakozott. Az akkor még felújítás előtt álló ingatlant a Szeged-Csanádi Egyházmegye bocsátotta az Angyalsóhaj Alapítvány rendelkezésére. Az ingyenes hasz-

nálta kapott épületet szigetelték, a tetőszerkezetet felújították, majd energetikai rekonstrukció történt. Új nyílászárókat építettek be, burkolatokat cseréltek, konyhát, akadálymentes

ládoktól. Makón gondolnak ezekre a családokra és nemcsak a makóiakra, hanem a térségben élőkre is, segítséget igyekeznek nyújtani, és nem olyan módon, hogy eldugják őket a közösség szeme elől – emelte ki az államtitkár. Novák Katalin felidézte, hogy nemrégiben Szegeden vett részt Kiss-Rigó László püspökkel egy hasonló funkciójú épület avatásán. Ott azonban hiába állt ki a helyi közösség az ügy mellett, a városvezetéstől ehhez nem kaptak segítséget.



Kiss-Rigó László püspök, Novák Katalin államtitkár, Farkas Éva polgármester és Lázár János, a térség országgyűlési képviselője együtt vágják át az avatóünnepségen a nemzeti színű szalagot

mosdót, számos közösségi helyiséget, köztük egy speciálisan felszerelt terápiai szobát alakítottak ki.

Az átadó ünnepségen *Novák Katalin* család- és ifjúságügyért felelős államtitkár arra emlékeztetett, hogy a 70-es, 80-as években még Magyarországon nem lehetett látni fogyatékkal élő embereket, mert elrejtették őket mások szeme elől.

– Azok, akik nincsenek ilyen élethelyzetben, ma is keveset tudnak arról, milyen felelősséggel jár, ha fogyatékkal élő gyermeket nevel valaki, ám sokat tanulhatunk ezektől a csa-

– Jó látni azt, hogy itt a közösség, a civilek, egy alapítvány összefogott a várossal, és a makóiak maguk mögött tudhatják a városvezetés támogatását is. Higgyék el, hogy sokkal többre tudnak így jutni, ha összefognak, ha segítik, támogatják egymást – emelte ki Novák Katalin, hozzátéve, hogy számára a családbarát Magyarország azt is jelenti, hogy minden család megtalálja a helyét ebben az országban, azok is, akik fogyatékkal élő gyermeket nevelnek.

A politikus azt is elmondta, hogy éppen ezért a kormány továbbra is

► igyekszik segíteni a fogyatékkal élő gyermekeket nevelő családokat az ápolási díjat 2019-től felváltó Gyermek Otthongondozási Díjának emelésével.

– Jövőre a jelenleg havonta 100 ezer forintot jelentő Gyermek Otthon-

gondozási Díja 123 ezer forintra emelkedik, a következő három évben pedig úgy emeljük meg a mértékét, hogy elérje az akkori minimálbér szintjét. Ez még mindig nem sok, ezzel nem tudjuk a nehézségeket kárpótolni, amit egy tartósan beteg gyer-

meket nevelő család hordoz, de talán egy jelzés, annak az áldozatnak az elismerése, amit ezek a családok vállalnak – fogalmazott Novák Katalin. A felújított épületet *Kiss-Rigó László* szeged-csanádi püspök áldotta meg.

TI

„Öröm látni, hogy sokan vannak, akik tisztelik a Szűzanyát, és hálásak a segítségéért”

Szeged-csanádi hívek máriaradnai zarándoklata

Többéves hagyomány, hogy a Magyarok Nagyasszonya ünnepén megtartott zarándoklatra a Temesvári- és a Szeged-Csanádi testvéregyházmegyéből egyaránt érkeznek a romániai máriaradnai kegytemplomba.

Csanádapácáról, Újkígyósról, Gyomaendrődről, Kunszentmártonból, Szegedről, Kevevmesről és Csongrádról jöttek hívek keresztaljakkal. A kunszentmártoniak jelenléte azért is érdemes említést, mert ők a trianoni diktátumig minden év pünkösdjén elzarándokoltak a Lipppa melletti településre. Az ő bőkezűségüket máig őrzi a radnai templom tizennégy stációs képe, valamint a templom közelében található Szent Rókus-szobor is. Az októberi, búcsúúti szentmise főcelebránsa, *Pál József Csaba* temesvári püspök hangsúlyozta, öröm látni, hogy sokan vannak, akik tisztelik a Szűzanyát és hálásak a segítségéért.

– Az a hivatásunk, hogy szeretettel szolgáljuk embertársainkat, a boldogságukat és örök üdvösségüket. Ehhez a rózsafüzér második tizedének imádkozásából meríthetünk erőt – mondta a főpásztor.

Majd többször is kiemelte a rózsafüzér közösségépítő erejét, hiszen a hívek legtöbbször együtt imádkozzák ezt az imádságot. *Pál József Csaba* megosztotta egy szép élményét is, amelyet a Berestyén telt lelkipásztori látoga-

tása során szerzett: a helyi közösségben az a szokás, hogy az elsőáldozást követően a gyermekeket azonnal befogadják a rózsafüzér-csoportokba. Kezdetben az édesanyák mondják velük az imát, és így a gyermekek az anyai szeretet által beletanulnak, bele-
nőnek az imádkozásba.

– A Boldogságos Szűzanya arra biztat minket, hogy különös módon figyeljünk oda azokra, akik szenvednek vagy magányosak, hogy olyan közösséget építsünk, amelyben Szűz Mária jól érzi magát, és azt mondhatja: ezek az én gyermekeim, ez az én közösségem – zárta szentbeszédét a temesvári főpásztor.

A zarándoklat keresztúti ájtatossággal fejeződött be a kegytemplom mögötti magaslaton felállított stációknál.

TI



Új fakazetták kerültek Lőkösháza templomába



FOTÓK: SZABÓ ZOLTÁN

1917. október 13-án a portugál Fatima városához közeli Cova da Iriában utoljára jelent meg Mária annak a három gyermeknek, akik előtte hat alkalommal találkoztak a Szűzanyával. A jelenések híre gyorsan elterjedt, így az utolsó jelenés napján becslések szerint mintegy 70 ezer ember volt a helyszínen...

távval, próbáltunk olyan motívumokat keresni, amelyek illenek a lőkösházi templomhoz. Ezért esett végül a választás a barkósági Szentsimonra. A ma Ózdhoz tartozó település katolikus templomának 1650-ben készült kazettái szolgáltatták a mintát – mondta Ament Éva.

A festett fakazetták elkészítésében a Békés Megyei Népművészeti egyesület tagjai vettek részt.

– Tavaly ősszel indítottunk egy bútorfestő tanfolyamot, elsősorban az azal a céllal, hogy biztosítsuk az utánpótlást. A képzés végével a csoport

együtt maradt, és Kovács Péter gyulai plébános segítségével találtak maguknak egy olyan célt, mely mindenki számára motiváló volt – mondta Pál Miklósné, a szervezet elnöke.

A lőkösházi fakazetták révén egyfajta művészeti kapcsolat is létrejött az Egri Főegyházmegye és a Szege-Csanádi Egyházmegye között, hiszen Szent Simon Árpád-kori templomának mennyezeti fakazettáinak immár a Békés megyei Lőkösházán látható egy újszerű, de hagyományörző átdolgozása.

P. Z.

A 102 évvel ezelőtt hatodik napcsoda néven elhíresült fatimai jelenés évfordulóját ünnepelték október 13-án a Békés megyei Lőkösházán. Az ünnepi szentmisét Fazakas Gusztáv plébános mutatta be, a következő szavakkal szólva a megjelent helyiekhez és zarándokokhoz:

– Az esemény nyomot hagyott a lelkekben, és annak ellenére, hogy 102 évvel ezelőtt történt, megvan a mai aktuális üzenete, mondanivalója, hatása az egész emberiségre nézve.

Az évforduló alkalmából átadtak egy 12 darabból álló, késő reneszánsz stílusban készült festett fakazetta sorozatot a Fatimai Szent Szűz Mária templomban. A műalkotást Ament Éva és tanítványai ajánlották fel.

– Az előkészítő munkálatok során sokat egyeztetünk Fazakas Gusztáv



Kárpát-medencei pedagógiai konferenciát szervezett az egyházmegye Szarvason

A „Járd végig!” elnevezésű projekt a Szeged-Csanádi Egyházmegye Gelsey Vilmos Pedagógiai Intézetének két-éves programja. Ennek keretében több mint ezer külföldi pedagógus vendéglátását és képzését célozták meg. A projekt tavaly már útjára indult, a programok megvalósulása viszont idén kezdődött.

A november elején megrendezett, négynapos Kárpát-medencei Pedagógiai Konferencia és Módszertani Napok kilenc plenáris előadással, valamint tizenhat szakmai műhellyel várta a megjelent pedagógusokat Szarvason, ahol szakmai programok keretében pedagógiai, pszichológiai és módszertani képzéseket kínáltak számukra.

Bíró Gyula, a Szeged-Csanádi Egyházmegye Gelsey Vilmos Pedagógiai Intézetének programvezetője az eseményen kiemelte, a szakmai előrelépés mellett ezek a programok azt a nem titkolt célt is szolgálják, hogy a Kárpát-medence magyar pedagógusai jobban megismerjék egymást, kapcsolat alakuljon ki közöttük, és az itt keletkező kapcsolati tőke a későbbiekben a közösségük hasznára legyen.

Kozma Gábor, a Szeged-Csanádi Egyházmegye Gelsey Vilmos Pedagógiai Intézetének főigazgatója *A 21. századba születtek* címmel tartott előadást.

*„Tegyetek meg mindent,
amit tudtok.
Amit nem tehetünk meg
mi, megteszi az Isten.”*
(Don Bosco)

– Büszkék vagyunk Szent István királyunk államalapító művére, amivel hazánkat a keresztény Európa részévé tette. Együttélésünk legfontosabb keretei a család és a nemzet, összetartozásunk alapvető értékei a hűség, a hit és a szeretet – hangsúlyozta a főigazgató.



Kiss-Rigó László püspök

Az eseményen Kiss-Rigó László szeged-csanádi püspök kiemelte, a Biblia nem egy pedagógiai tankönyv, vagy egy történelemtankönyv, hanem a kinyilatkoztatás forrása számunkra.

– Amit az egyház kétezeréves történetében oktatásnak nevezünk, az elsősorban a hitre való tanítást jelentette. Az egész emberi élet egy útonlét, ezt jól tudjuk. Egyetlen célja van minden embernek, a Teremtő egyetlen célt állított mindenki elé. Erre a célra egy út vezet, Ő megadja a lehetőséget, nevel is ezen az úton mindannyiunkat. Ezt az utat nem lehet félbeszakítani! Vagy célba jutunk, vagy totálisan csődöt mondunk. Egyetlen cél van, és Isten az, aki a Bibliában neveli az embert, hogy ebbe a célba eljusson – fogalmazott Kiss-Rigó László.

A megjelent külföldi és hazai pedagógusok plenáris előadások mellett a főiskola gyakorlóintézményében tizenhat szakmai műhellyel is találkozhattak. Foglalkozásokat, órákat látogathattak meg, majd workshopokon cseréltek eszmét. Részt vettek emellett kulturális programokon is, Békéscsabán színházlátogatás, Gyulán pedig a várfürdő, valamint az Almásy-kastély várta őket.

szabó zoltán



„Ember vagyok, van egy hivatásom és egy feladatom...”

Tíz éve szolgál a kisteleki járás plébánosaként Antal Imre. A fiatal, 34 éves pap célja, hogy bármikor elérhető legyen. Maga intézi az ügyeit, fenn van a Facebookon, és városon belül rollerrel jár, hogy azonnal megállhasson, ha valaki megszólítja. Úgy fogalmazott, hét településével lelkileg hétgyermekes családapa lett, és ez örömmel tölti el.

Mint mondja, a papságban nincs olyan, hogy nem ezt vártam. Hatéves a képzés, ennyi idő alatt minden kiderül és világossá válik ezzel a hivatással kapcsolatosan. Egyébként is, vallásos családban nevelkedve látta a papok munkáját, így tisztában volt vele, mit vállalt, és ez mivel jár.

→ *Plébánosként fontos, hogy mindig elérhető legyen?*

→ Szerintem a legfontosabb, hogy egy pap legyen mindig megközelíthető. Ha eltávolodik, és nem ad lehetőséget a híveknek a találkozásra, akkor nagy bajok vannak. Szeretek az emberek között lenni. Magam intézem a bevásárlást és a postát is, amin időnként meg szoktak lepődni az emberek. Persze vannak munkatársaim is, de ettől még nem vagyok úr. És bármikor bárki kereshet, a telefonom éjjel-nappal be van kapcsolva.

→ *Volt olyan, hogy éltek ezzel a lehetőséggel?*

→ Igen. Hívott már fel egy helybeli férfi éjszaka, hogy nincs ereje hazamenni a tanyavilágba, nem húzhatná-e meg magát a plébánián. Természetesen segítettem neki. De olyan is akadt, hogy valaki a Facebookon írt rám késő este. Megtisztelőnek éreztem, hogy nem hezitált, illik-e ilyenkor zavarnia a plébános urat.

→ *Mire használja egy pap a Facebookot?*

→ Sokan ezen keresztül jutnak el hozzám, ezért használom. Kapcsol-

latfelveletre kiváló fórum, de egy-két mondatnál többet nem szeretek itt beszélni. Az pedig egyáltalán nem célom, hogy magamról posztolgasak, és kommentelni sem szoktam.



„A legnagyobb karriert az egyházban is és minden más területen az futja be, aki a saját életét, képességeit, szeretetét mások szolgálatába állítja”

Olvadni viszont sajnos időnként szoktam ezeket, és nagyon elkeserít az a sok mocskolódás.

→ *Tud civil lenni?*

→ Nincs rajtam semmiféle megfelelési kényszer, hogy fel kellene vennem egy papi álarcot. Ember vagyok, van egy hivatásom és egy feladatom, emberként ezt kell megélnem. Nem érzem egy társaságban, hogy különb lennék bárkinél, és nem is vágytam arra, hogy másként tekintsenek rám.

→ *Egy paptól meglehetősen szokatlan módon rendszeresen rollerrel közlekedik. Miért?*

→ Régi vágyam volt egy roller. Egyébként is sokkal egyszerűbb városon belül ezzel járni, mint autóval. Nem szennyezem a környezetet, nem mér be a traffipax. Nagy segítség a kapcsolatteremtés szempontjából is, hiszen akármikor le tudok állni vele, ha megszólítanak, és kiváló beszélgetési lehetőség adódik akkor is, ha kölcsönkérnek egy körre. A fiataloknak egyébként már felkeltette a figyelmét.

→ *Hét település plébánosaként dolgozik. Szereti ezt a térséget?*

→ Papi életem eddigi 10 éve ideköt Kistelekhez, Ópusztaszerhez, Bakshoz, Tömörkényhez, Pusztaszerhez, Csengeléhez és Balástyához. Viccesen szoktam is mondani, hogy a püspök úr nagycsaládossá tett engem. Habár vér szerinti családom nincs, de hét lelki gyermekem van. A környéken senkinek nincs ennyi gyermeke, mint nekem. És ettől boldog vagyok. Szeretet-

tel vesznek körül, miattuk van értelme, hogy az ember áldozatot hozzon.

→ *Harmincnégy évesen még nagyon fiatal. Van vágya a papi hivatásban feljebb lépni?*

→ A legnagyobb karriert az egyházban is és minden más területen az futja be, aki a saját életét, képességeit, szeretetét mások szolgálatába állítja. Ennél nagyobb karrier nincs, és ez nekem megadatott.

TÍMÁR KRISZTA/DÉLMAGYARORSZÁG

Megújult, családi hangulat fogadta a gyermekeket a Fénysugár Katolikus Óvodában

Szeptember végén ünnepre gyűltek össze kicsik és nagyok Szegeden az Avar utcában. Mintegy 55,5 millió forintból korszerűsödött az egyházmegye fenntartásában működő Fénysugár Katolikus Óvoda. Az intézménybe 46 kisgyermek jár. A felújított épület átadó ünnepségét a Szent Mihályhoz kötődő családi eseményen rendezték meg.

A Fénysugár Katolikus óvodához két intézmény tartozik, a Hóbiárt utcai és az Avar utcai. Utóbbi épületét 1934-ben építették, egycsoportos állami óvodaként működött egészen a rendszerváltásig. Ezt követően 1990-ben, a kárpótláskor az egyház megkapta épületet. Akkor az intézmény mindössze egy konyhával bővült, 2007-ben kisebb felújításokat végeztek ugyan rajta, de nagyobb beruházás mindaddig nem történt.

Most a Magyar Katolikus Egyház országos óvodafejlesztési programjának keretében 55,5 millió forintból újult meg az intézmény, a magyar kormány ugyanis külön forrást biztosított az egyházi nevelési-oktatási intézmények fejlesztésére.

Az egyházmegye területén hét intézmény újul meg, közülük az első,



FOTÓ: TORÓK JÁNOS/DÉLMAGYARORSZÁG

ami elkészült, a szegedi volt. A teljes homlokzatot hőszigetelték, kicserélték a tetőt, részleges nyílászárócsere

végeztek, és az épület festése is megtörtént. Teljesen megújult emellett a belső terek padlóburkolata, az udvar pedig vadonatúj térköburkolatot kapott. Az udvaron kialakítottak egy fedett homokozót, és ezen kívül kerékpártárolót is telepítettek. Utólagos fal- és aljzatszigetelésre is szükség volt, és valamennyi vizesblokk korszerűsödött.

Katona Zsoltné óvodavezető tájékoztatása szerint 46 kisgyermek jár az intézménybe, amely 50 férőhelyes, és ma már két csoportszobával működik.

– Áprilisban költöztünk át a Hóbiárt utcai óvodánkba. Öt hónap alatt elkészültek a felújításokkal, így augusztusban már is vissza tudtunk költözni, szeptemberben pedig már fogadhattuk a kicsiket.

HAJÓ EDINA/DÉLMAGYARORSZÁG



10 év
az egyházmegye
közösségének
tájékoztatásában



Áadták a Caritas Hungarica-díjakat

A világot nekünk, keresztényeknek kell jobbá tennünk

A Katolikus Karitás Karitas Hungarica-díjjal ismeri el azon önkéntesek munkáját, akik hosszú évek óta áldozatosan szolgálják rászoruló, magányos, beteg embertársainkat. Idén 39 önkéntes részesült az elismerésben, melyet október 5-én vehettek át.

A díjátadó ünnepséget megelőző hálaadó szentmisén Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök, a Katolikus Karitás elnöke homíliájában mindennapi tapasztalatként beszélt arról, hogy sokat panaszkodunk.

– Félelmetesnek és rossznak látjuk a világot, úgy érezzük, hogy létezik valami nagy, fenyegető erő, ami

veszélyeztetni békénket és az emberiséget. Sőt, szinte már kozmikus fenyegetettség is élénk vetítenek önmagukat fontosnak érző emberek. A világban van sötétség, nehézség, folyamatosan harcol a mennyből letaszított gonosz, aki Isten kegyelméből időt kapott, hogy itt a földön megmutassa az erejét, mi pedig kaptunk egy

lehetőséget, hogy imádsággal és jó cselekedetekkel visszaszorítsuk arra a helyre, ami őt megilleti. Sok rossz hír érkezik hozzánk. Joggal feltehetjük a magyar kereszténységet, kultúrát, a családi életet, a fiatalok erkölcsi nevelését, olyan dolgokat, amelyek korábban nemzedékek hosszú során át megkérdőjelezhetetlenek, biztos pontok voltak.

A keresztény embernek a hit szemén keresztül kell nézni a világ és a maga életének a dolgait, és mindent, ami az életében történik – folytatta az elnök, majd a Boldogságos Szűz Mária példáját említette követendőnek, hiszen őbenne tökéletesen megvalósult az ember- és istenszeretetet.

– A keresztény élet minden korban igazi, legtisztább példáját látjuk Mária életében. Hozzá hasonlónak kell lennie minden keresztény embernek. Szűz Mária teljesen átadta magát Istennek. Amikor kimondta az igent, nem tudta, hogy mi vár rá, de azt igen, hogy Istennek különleges tervei vannak vele. Különleges kegyelmekben, de próbatételekben is része lesz, szívét tör fogja átjárni. Mária szerette Istent, Istenért mindenre kész volt, és az Úr akaratát mindenkor megtette – mutatott rá a szónok.

– A hitet éltetnünk kell a szívünkben, a hitnek lobogónak, sugárzóknak kell lennie, nemcsak a templomban, hanem életünk minden cselekedetében. Tudjunk imádkozni azért is, hogy legyünk Isten alkalmas eszközei, hogy ne a magunk, hanem az Isten szeretetét vigyük magunkkal, és azt osszuk meg mindazokkal, akik közel kerülnek hozzánk, akiket az isteni gondviselés ránk bízott. Legyen türelmünk meghallgatni a talán már százszor hallott mondatokat, legyenek vigaszt és erőt adó mondataink, legyen mosolyunk magára maradt embertársunk számára, amelyet szívébe zárhat – biztatott a püspök. – S akkor valami megújul ebben a világban. Mert ezt a világot nekünk, keresztényeknek kell jobbá tennünk.

A szentmise után Spányi Antal püspök és *Écsy Gábor*, a Katolikus Karitás országos igazgatója adta át a Caritas Hungarica-díjakat.

FORRÁS: BODNÁR DÁNIEL



A Szeged-Csanádi Egyházmegyéből Budainé Ódor Irén, a gádorosi, Jenei Györgyné, a bordányi és Végh Erika, a szentesi karitás csoport vezetője részesültek az elismerésben. Az egyházmegye közössége nevében ezúton is gratulálunk nekik!

Képünkön Anca-Molnár Hajnalka, az egyházmegyei Karitász irodavezetője mellett a díjazottak közül a két jelenlévő, Budainé Ódor Irén és Végh Erika látható

Adományozással egybekötött szakmai kirándulás Zalában

A Gál Ferenc Főiskola Gyulai Egészség- és Szociális Tudományi Kara hagyományteremtés céljából immár ötödik alkalommal szervezett adománygyűjtő szakmai kirándulást. Ebben a félévben az úticéljuk ismét a Zala megyei Csapi község volt, a célintézmény pedig a községben lévő Térségi Általános Iskola, Szakközépiskola és Kollégium.

Az intézmény bentlakásos az óvodától egészen a szakközépiskoláig rászoruló, szegény gyermekek részére.

Az adománygyűjtés során csupán egyetlen szempont vezette a szervezőket, hogy minek örülne, és mire

van igazán szüksége egy gyermeknek. Gyűjtöttek tanszereket, játékokat, mesekönyveket és ruházatot. A kis csapat az összekészített adományokkal szeptember 29-én érkezett meg az iskola kollégiumába. Az alábbiakban Herczeg Viktória, a Gál Ferenc Főiskola hallgatói önkormányzatának elnöke idézi fel az eseményeket.

– Hétfőn hajnalban Nagykanizsán buszokra szálltunk és elindultunk a környező településekre, hogy felvesgyük és elhozzuk az iskolába a gyermekeket. A visszaérkezést követően az iskola igazgatója fogadott bennünket, és megtörtént az adományátadás. Ez az egyik olyan pillanat, ami soha nem önthető szavakba. Segíteni a legszébb, legnemesebb dolog a világon és az érzést, amikor szívből odaadhatjuk, amit gyűjtöttünk, nem adhatja vissza semmi.

Kedden kisebb csapatokba rendeződve együtt ébresztettük a gyermekeket a nevelőtanárral. Az ezt követő óralátogatás volt talán az ottlétünk legszebb része. Az őszinte gyermeki mosoly, nevetés, ahogy mesél, játszik, figyel, olyan élmények, amelyek örökre megmaradnak. Bizalommal fogadtak, és beengedtek minket a kis világukba. Közben játszottunk, beszélgettünk velük. A nevelők, tanítók, tanárok és az iskolában dolgozók is örömmel fogadtak minket, és vontak be az aznapi teendőkhöz. Az esti órákban az alsósok táncbemutatóján vettünk részt, majd a kislányok esti imádságán is. Ezúton is szeretnénk megköszönni nekik ezt a csodálatos élményt, ezt a pár napot, amit együtt tölthettünk.

A tapasztalatok értékelése, elméleti ismeretekhez való igazítása folyamatos egyéni és csoportos esetmegbeszélések során valósult meg kísérő oktatónk segítségével. Reméljük, hogy ezt a szép hagyományt a következő félévekben is folytatjuk majd!

H. V.

Egyházmegyei lelkinap Orosházán

Egyházmegyei lelkinapot szerveztek október 12-én a Békés megyei Orosházán. Az eseménynek a város Jézus Szíve-temploma adott otthont, melynek szomszédságában áll az egyetlen olyan kültéri emlékmű, melyet az 1938-as kettős szentévből állítottak.

A nap a világosság rózsafüzér közös elimádkozásával kezdődött, melyet a szeged-csanádi papnövendékek vezettek. A délelőtti folyamán *Serfőző Levente* egyházmegyei NEK-referens előadást tartott az Eucharisztikus Kongresszusról, a következő egy év előkészületi programjairól, majd *Kovács Zoltán* kistéleki káplán atya a közösségi és a személyes élethez adott gyakorlati tanácsokat.

A nap főelőadója *Balcsák Szilárd* szabadkai plébános volt, aki *Az eucharisztia gyógyító és megtartó ereje* címmel tartotta meg előadását. A délvidéki lelkipásztor kifejtette, hogy az eucharishtiában jelenlévő Jézus szól az emberhez, igéje és jelenléte gyógyító. Ennek egyik

feltétele, hogy az ember tudjon kiüresedni, csendben lenni és életét átadni annak az Atyának, aki egészen közel jön hozzá. Az előadó hangsúlyozta: ahhoz, hogy nagy dolgok történjenek, minden a kiüresedéssel kell kezdődjön.

A nap folyamán tartott szentségimádást *Nagy Róbert* szőregi plébános vezette, majd *Pál József Csaba* temesvári püspök miséje zárta a lelkinapot. Homíliájában emlékeztetett arra, hogy az oltáriszentségre tekintve Jézust látjuk: ha azt mondom, eucharisztia, akkor valójában azt mondom, Jézus! Ő az eucharisztia által tanít meg szeretni és szolgálni – emelte ki a temesvári főpásztor.

TI

Keresztény Roma Szakkollégiumok éves találkozója

A Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózat (KRSZH) 2011 őszén nyitotta meg első szakkollégiumait a felsőoktatásban tanuló elsősorban cigány származású hallgatók számára. Mára a hálózat tizenegy intézményből áll, több mint 300 roma vagy hátrányos helyzetű szakkollégistával és több tucatnyi diplomás öregdiákkal. A ti-

zenegy szakkollégium minden évben konferenciát szervez, mely az ismerkedés és a szakmaiság mellett idén az önkéntességről is szólt. A szeptemberi találkozónak a Szent Miklós Görögkatolikus Roma Szakkollégium volt a házigazdája Szolnokon.

– Azért jövünk össze újra és újra, hogy emlékeztessük egymást arra,

megéri küzdeni! – mondta megnyitó beszédében *Balog Zoltán* miniszterelnöki biztos, akinek nyolc évvel ezelőtt, a KRSZH történetének kezdetén fontos szerepe volt abban, hogy a hálózat megalakulhasson.

– Azt kívánom, hogy ebben a két napban sok olyan találkozásban legyen részetek, melyek változást hoznak az életetekbe és ugyanígy legyetek ti is ilyen változás mások életében! – folytatta *Schanda Anikó*, a KRSZH elnöke a köszöntőket. A megnyitó beszédek után egy-egy rövidfilmmel mutatkoztak be a szakkollégiumok, betekintést adva az intézmények szakmai munkájába és hétköznapjaiba.

A további program egy része a csapatjátékok köré épült, de a hallgatók lehetőséget kaptak arra is, hogy önkéntes munkát végezzenek a szolnoki Szent Miklós Görögkatolikus Óvodában.

A nap végén a koncerteké volt a főszerep. „Legyetek büszkéek rá, hogy cigányok vagytok!” – motiválta a fiatalokat fellépése végén *Pápai Joci*. A napot a *Khamoro* együttes koncertje zárta.

Vasárnap az önkéntességről szóló műhelymunkáké és a véradásé volt a főszerep, majd a hallgatók és munkatársak együtt mentek a görögkatolikus templomba, ahol ökumenikus istentisztelettel várta a közösséget *Kocsis Fülöp* metropolita és *Balog Zoltán* református lelkész.

FORRÁS: SZOKERESZ



A résztvevők ökumenikus istentisztelettel vettek részt Kocsis Fülöp metropolita és Balog Zoltán református lelkész vezetésével a szolnoki görögkatolikus templomban

Ifjúsági találkozó a Szeged-Csanádi Egyházmegyében

Életed üzenet

Az egyházmegye területéről több száz fiatal vett részt az immáron 43. alkalommal megrendezett Szent Gellért-napon szeptember 28-án.

A nap mottóját Simon András gondolata ihletette: *Életed üzenet*. A találkozó helyszínéül idén is a szegedi Alsóvárosi Ferences Templom és Rendház szolgált. A regisztrációt követően a rendház belső udvarán, a quadrumban flashmob várta a fiatalokat – segítendő a nap programjaira való ráhangolódást. A reggeli imádságot *Gyulay Endre* nyugalma-

zott püspök vezette. A nap témájával kapcsolatban kiemelte: Jézus személye a mennyei Atya üzenete számunkra, akinek élete megláttatja velünk a Teremtő Atyát, hiszen Ő mondta: „aki engem lát, látja az Atyát is”.

A nap meghívott előadója *Gersei Csenge* egyetemista, instagram blogger volt. Előadásában arra hívta fel a figyelmet, hogy minden ember élete

üzenetet hordoz felénk, a szavak – legyenek pozitívak vagy negatívak – hatással vannak életünkre, valamint az imában és személyes életünk eseményeiben érthetjük meg Isten teremtését rólunk.

– Isten szeret és elfogad úgy, amilyen vagy, nem kell semmit tenned ezért. Ismer és szeret téged, s ha ezt megtapasztalod, az életed új irányt vehet – bátorított a fiatal blogger.

Az előadás után a résztvevők csoportokban dolgozták fel a hallottakat és az ezzel kapcsolatos tapasztalataikat, az ebédet követően pedig csapatjátékok, szabadidős programok színesítették a délutánt. Az idei Gellért-nap hagyományosan szentmisével zárult, amelyet *Ilyés Zsolt* újkígyósi plébános celebrált. TI

Gyulai-szegedi siker a Dunamenti Kupán

Hét gyulai és négy szegedi játékosal a csapatban ért el közös sikert a Szeged-Csanád Grosics Akadémia U10-es együttese a Debrecenben megrendezett I. Dunamenti Kupán.

Az erős együtteseket felvonultató megmérettetésen már a csoportmérkőzések is a Grosics fiataljainak a remekléséről szóltak, a *Kovács Henrik* és *Hacker Bence* edzők irányította gárda négyből négy mérkőzést nyert. Az elődöntőben a nyíregyházi Bozsik Akadémia sem jelentett akadályt, a nagy formában futballozó *Hajagos Hunor* duplájának köszönhetően a Grosics 2–1-re nyert, így a döntőben a házigazda Debreceni Labdarúgó Akadémia várt a csapatra. Az egész tornán mindössze három gólt kapó védelem a hajdúságiak ellen is stabilan állt a lábán, a torna gólkirálya, Hajagos Hunor pedig újra betalált, így a végén a gyulai-szegedi válogatott szerezte meg az aranyérmet. Az, hogy a Szeged-Csanád Grosics



Mindenkit legyőzött a Szeged-Csanád GA U10-es csapata a debreceni tornán

Akadémia két telephelye egy közös csapattal vegyen részt a tornán, Kovács Henrik kérésére valósult meg.

– Már az edzéseken kiderült, hogy a gyerekek nagyon gyorsan alkalmazkodnak egymáshoz. Köszönhető ez annak, hogy edzőtársammal hasonlóan gondolkodunk a labdarúgásról és az utánpótlásképzésről. A csapat teljesítményével kapcsolatban elmondhatom, hogy játékokban és ezen belül a támadások felépítésében az ellenfeleink fölé kerekedtünk, olykor még szurkolói szemmel nézve is látványos megoldásokat láthattunk

a srácoctól – értékelte a tornagyőzelmet Kovács Henrik.

CSISZÉR ÁRON

Két meccsen hét gólt szerzett

A kiemelt NB II-es bajnokság egyik nagy meglepetését okozta a Szeged-Csanád Grosics Akadémia U16-os, gyulai gárdája, mely a pocsék kezdés után olyannyira magára talált, hogy lapzártáig zsinórban öt győzelmet aratott, és már a dobogó közelében áll. A csapat egyik fontos játékosa a vajdasági *Orcsik Gergely*, aki tavaly – kényszerből – hátvédként futballozott, idén viszont eredeti posztján, csatárként segíti együttesét.

– Amikor megérkeztem, már kialakult a támadó szekció, így kényszerből hátul kaptam lehetőséget. Ezt a feladatot is igyekeztem megoldani, de korábban, a vajdasági csapatomban is támadó voltam, és most na-

gyon örülök, hogy újra csatár lehetek. Patrascu mester megkérdezte, hogy hol szeretek játszani, lehetőséget adott, és igyekszem élni ezzel. A legutóbbi meccsek különösen jól sikerültek, nem túlzás azt mondani, hogy minden jól alakult – mondta a játékos, aki a Dunaujváros elleni 3–1-es és a Békéscsaba elleni 4–2-es siker valamennyi gyulai gólját szerezte.

Orcsik Gergely nemcsak a pályán igyekszik bizonyítani, hanem az iskolában, a Karácsonyi gimnáziumban is. Azt mondta, a tanulással sohasem volt gondja, legutóbb 4,6 volt az átlaga.

– A szüleim azt várják el, hogy ne csak a pályán igyekezzek jó lenni, hanem az iskolában is, én pedig tudom, hogy nem véletlenül mondják ezt. Ha jól



Balháttvédből csatár lett, ontja a gólokat Orcsik Gergely

alakul a labdarúgó karrierem, szívesen kipróbálnám magam külföldön. Addig is szeretnék minél jobb játékoská válni, még több gólt szerezni ebben a bajnokságban – mondta.

Száz éve hunyt el Kálmány Lajos

Az alföldi magyarság imádságainak kutatója

Idén van száz esztendeje, hogy elhunyt Kálmány Lajos, egyházmegyénk papja, az egyik legjelentősebb magyar folklorista, aki a dél-alföldi magyarság ősi imádságainak gyűjtője és hiedelmvilágának első kutatója volt.

Kálmány Lajos katolikus pap, európai hírű tudós, korának egyik legjelentősebb magyar folkloristája, Móra Ferenc szavaival „az utolsó magyar sámán”. Élete végéig gyűjtötte a magyar népköltészet és balladavilág gyöngyszemeit, s fáradhatatlanul kutatta a magyar néplélek titkait. Utolsó éveiben már teljes magányban élt, s olyan nyomorúságban, hogy szeged-alsóvárosi iskolás gyerekek kimaradt füzetlapjait és írkaít vette meg és azokra jegyzetelt. 1852. május 3-án született Szegeden főlsovárosi iparoscsaládban. Az Alföldön népszerű Kossuth-kultusz je-



Kálmány Lajos egy csanádpalotai kosárfonó tanfolyam résztvevőivel

gyében kapta nemzeti és negyvennyolcas érzelmű apjától a Lajos keresztnévet az egykori kormányzó-elnök tiszteletére. Ez három évvel a szabadságharc leverése után már önmagában politikai tettnek számított, az idegen elnyomás elleni tiltakozás szimbólumának.

A nagyhírű szegedi piarista iskolában tanult, ahol osztálytársa volt Löw Immanuel főrabbi (szintén európai hírű botanikus, filológus, művelődéstörténész), akivel élete végéig jó barátságban maradt. Az anyai kérésnek engedve Kálmány Lajos a csanádi egyházmegye papnövendéke lett. 1875-ben szentelték föl.

Segédlelkészként Csanád, Arad, Temes és Torontál vármegyék számos kisebb-nagyobb településén szolgált. Kíméletlen őszintesége, az igazságtalanságot nem tűrő magatartása miatt egyházi fölötteseivel sokszor összetűzésbe került. Az is baj volt vele, hogy – a kor szokásaival ellentétben – nem a tanítóval, patikussal, jegyzővel barátkozott, hanem inkább a parasztok társaságát kereste, tőlük népdalok, meséket, hiedelemmondákat gyűjtött. Nem ijedt meg a fizikai munkától, s csanádpalotai lelkészként – 1894 és 1910 között – maga művelte a plébánia földjét. Főnökeinek persze nem tetszett, amikor a folyton pipázó, jókedélyű klerikust a trágyás kocsin látták. „Parasztpapnak” emlegették.

Miután agyvérzés érte, gyorsan nyugdíjazták. Szegeden, Alsóvároson élt utána, s olyan emberkerülő volt, hogy a korahajnali órákban járt sétálni, így nem találkozott senkivel. A papi hivatásával járó elfoglaltsága és állandó konfliktusai ellenére szorgalmasan dolgozott, írta és publikálta – magyarul és németül – tanulmányait. Szintetizálta sok évtizedes gyűjtőmunkájának eredményeit. Folklorisztikai tanulmányai a népköltészet mitikus alakjaival foglalkoztak, s hozzájárultak a modern magyar néprajztudomány létrejöttéhez. *Koszorúk az Alföld vad virágaiból* (1–2 köt., 1877–1878), *Szeged népe* (1–3. köt., 1881–1891) és *Hagyományok* (1–2. köt., 1914) című könyveivel vitathatatlan jelentőségű tudományos teljesítményt nyújtott.

Halála is szinte jelképes, pontos dátumát sem tudjuk. Holttestét 1919. december 5-én találták meg, s ez olvasható halálórási dátumként sírkövén is, ami alá két nappal később temették. A Magyar Néprajzi Lexikon írja róla: „Kálmány életében nem sok elismerésben és csekély anyagi támogatásban részesült. Értékes gyűjteményeit jórészt saját költségén adta ki. Elhagyatva, rossz körülmények közt halt meg.”

MIKLÓS PÉTER

Megkezdődött a Temesvári Egyházmegye új lelkipásztori éve

A következő év lelkipásztori feladatairól tanácskoztak Domaszéken Pál József Csaba püspök vezetésével a Temesvári Egyházmegye család-, felnőtt- és ifjúságpasztorációs irodájának munkatársai, médiareferensei, valamint két főesperese. A résztvevők visszatekintettek az elmúlt évre, megbeszélték, ami eddig történt, hogy ebből tudjanak tovább építkezni. A találkozó célja az volt, hogy az egyházmegye munkatársai közösségben gondolkozzanak és dolgozzanak. – Nem kell elszakadnunk a valóságtól. Jézus Krisztus alapította az egyházat, és a Szentlélek működteti. Ezt kell hogy lássam az én csapatomban is, a plébániámon, az esperességemben. Fontos, hogy a hitet Jézus Krisztusban éljem meg – fogalmazott a püspök. A résztvevők találkoztak Kondé Lajossal, a Szegedi Pasztorális Helynökség vezetőjével és munkatársaival, akikkel tapasztalataikról beszélgettek. A programok során keresték

a választ arra a kérdésre, hogy ki mit akar tenni ebben a lelkipásztori évben azért, hogy egyre inkább közösségben gondolkodjanak és éljenek, illetve milyen programokat, ötleteket javasolnak ennek megvalósítására. A válasszok mindegyik csoport számára építő jellegűek és tanulságosak voltak és hitük megerősítését is szolgálták. Végül kiválasztották a következő pasztorális év mottóját is: „*Mi ugyanis sokan egy kenyér, egy test vagyunk, mivel mindnyáján egy kenyérből részesülünk*”.

EFOP támogatásból meditációs terem

A Szeged-tarjánvárosi Szent Gelért-templomban kialakított helyiséget a plébános a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepén szentelte fel. A plébánia Gyertyaláng csoportja Pálósszentkúton végzett zárándoklattal készült a szentelésre. A meditációs terem megújulása jó alkalom arra, hogy az Eucharisztikus Kongresszusra készülve megújuljon az eucharisztia imádságos tisztelete is, hiszen itt lesz a szokásos keddi egésznapos szentségimádás. A terem neve *Csendes percek*

szoba lett, mely név utal arra, hogy rohanó világunkban milyen nagy szükségünk van elcsendesülve találkozni a bennünket megértő, szerető Istennel.

A muzeológusok munkájával ismerkedtek általános iskolások

Pályaorientációs foglalkozásokra keresték fel a hódmezővásárhelyi Toronyai János Múzeumot a Szent József Katolikus Általános Iskola ötödikes és hatodikos tanulói, akik a közgyűjtemény szakembereitől megtudhatták, mi is történik addig, amíg egy kiállítás összeáll, s mi minden van a kiállított tárgyak mögött. A diákokat az állandó helytörténeti kiállításban *Bernátsky Ferenc* helytörténet-szakember muzeológus kalauzolta. A szakember elmondása szerint ahhoz, hogy egy-egy tárgy, vagy számítógépes játék bemutatásra kerüljön, számos szakember együttműködésére van szükség. Példaként említette a régészek által Gorzsán feltárt, Árpád-korból származó ház padlójába karcolt malom-játékot, amelyet előbb a restaurátorok konzerválták, s hozták szállítható és kiállítható állapotba, míg a tárlaton az érintőképernyőn játszható változat elkészítéséhez programozó szakemberre volt szükség. Bernátsky Ferenc szólt arról is, hogy a restaurátoroknak sokféle anyaggal, textillel, bőrrrel, fémekkel, fával, kerámiával vagy épp papírral kell bánnia, hogy a különböző korszakokból származó tárgyakat a megfelelő technikákkal alkalmassá tegyék a kiállításban való bemutatásra.

Lucza-Vigh Erna múzeumpedagógus a *Hétköznapok Vénuszai* című, állandó régészeti kiállításban a régészek által feltárt, s a restaurátorok által helyreállított hétezer éves leletek kapcsán elmondta: a kerámia emlékek megmutatják, hogyan éltek annak idején itt az emberek, hogyan került a termékenység a gazdálkodás elterjedésével hiedelemviláguk középpontjába. A vizsgálatok során az edény formájú tárgyakban több alkalommal találtak gabonamag-maradványokat, ami arra utal, hogy ezeket áldozati szertartásokon is használták.

Egyre több embert érint meg Szent Fausztina tisztelete

Október első hétvégéjén a Csongrád megyei Ruzsán, Öttömösön, Pusztamérgesen és Zákányszéken fogadták a hívek Szent Fausztina csontereklyéjét, melyet nemrégiben helyeztek el Krakkó érseke a Csongrád megyei Ruzsa község templomában. Október 5-én, Szent Fausztina halálának emléknapján és 6-án, vasárnap a szentmisében is az irgalmasság rózsafüzérének elmondásával fejezték ki tiszteletüket a környékbeli hívek. Szent Fausztina csontereklyéjének tiszteletére megteltek a környékbeli templomok. *Negyela Zoltán* plébános beszédében kifejtette, hogy az ereklyetisztelet szinte egyidős az egyházzal, és a szentek és boldogok tisztelete meghatározza egy-egy régió, egy-egy község vagy egy-egy család szemléletét, és olyan értékekkel gazdagítja, melyek az egyház egyes részeiben háttérbe szorulni látszanak. A szentek tiszteletében hathatós közbenjárókra lelünk a Jóisten-nél, akik állandóan pártfogolnak, és akiknek az életpéldája arra sarkall minket, hogy mi is bátran kövessük példájukat.

A szentmise után a hívek röviden megismerhették az ereklyetisztelet hatályos egyházi jogi normáit, valamint Szent Fausztina életét, ezt követően pedig egyénileg teheték tiszteletüket az ereklye előtt, kérve Szent Fausztina közbenjárását életükre, családtagjaikra és elhunyt szeretteik lelki üdvéért. A ruzsai hívek egy nagyobb közössége mindkét nap 15 órakor, az irgalmasság órájában engesztelő órát tartott, felajánlva azokért a lelkekért, akikért külön nem imádkozik senki, és akik a tisztító tűzben szenvednek.

Kézműveskedőket és beteglátogatókat vár a Karitás

A kézműves foglalkozások a szegedi Csongor tér 8. szám alatt, az ÁGOTA Közösségi és Kulturális Centrum kistermében lesznek. A következő alkalomok november 18-án és 25-én, hétfői napokon 15–18 óra között lesznek. Az itt készült ajándéktárgyakat adventben a Karitás Karácsonyi Vásárában értékesítik. A teljes bevételből fűtőanyagot szerez be a Karitás rászoruló családok számára.

A Szeged-Csanádi Egyházmegyei Karitás beteglátogató önkéntesek jelentkezését is várja. A szolgálatot a munkatársak a Szegedi Klinika krónikus belgyógyászati- és a gyermekpszichiátriai osztályain teljesítik. Az önkéntes fő tevékenységei a felnőtt betegeknél beszélgetés, étkezésben segítség, sétáltatás, a gyermekeknél pedig beszélgetés, játék, meseolvasás. A szolgálat feltételei: betöltött 18. életév, előzetes személyes találkozás a speciális szolgálatra való alkalmasság felmérése érdekében, valamint a Karitás saját kórházi beteglátogató képzésének elvégzése. A jelentkezéseket a +36 20 823 3779-es számon és a szegedikaritasz@gmail.com e-mail címen várják.

Tarjánvárosban virtuális orgonát szenteltek fel

A Szent Gellért-templom új hangszerének sajátossága, hogy négy történelmi orgona hangképét helyezték el benne, így autentikusan lehet megszólaltatni rajta az adott művet. Az összefogásnak köszönhetően négy különböző orgonahang szólalhat meg.

1. A caen-i (Franciaország) Cavaille Coll orgona, amely a francia romantikus stílust képviseli;
2. A zöblitz-i (Németország) Silbermann orgona, amely Bach kori német művek játszására alkalmas;
3. A portland-i (USA) Rosales orgona, amely „eklektikus” hangszernek tekinthető, így számos különböző stílusú mű előadható rajta
4. A velesovói (Szlovénia) Moscnik orgona, amely neobarokk művek játszására alkalmas.

Az orgona árának nagyobb részét a Szeged-Csanádi Egyházmegye és a szegedi Önkormányzat biztosította, míg a fennmaradó, mintegy 800 ezer forintot – várhatóan minden hónapra szervezett – jótékonyági koncertekkel gyűjtik össze. Az orgonát október 13-án szentmise keretében szentelték fel, majd ezt követően a történelmi orgonák találkozójaiban gyönyörködtetett a közönség.

Folytassa a T.E.S.Ó.

Október 14-én a szegedi Weöres Sándor Általános Iskolában jártak a Szokereszes hallgatók, hogy megtartsák a félév első Társadalmi Együttélést Segítő Óráját. A program koordinátora, *Tóth Johanna* így mesélt a T.E.S.Ó.-ról:

– A foglalkozás célja nem csupán az, hogy a középiskolás diákokban feloldjuk az előítéleteket, hanem az is, hogy egy interaktív óra keretén belül közelebb hozzuk ezt a korosztályt a cigányság témájához. A program neve T.E.S.Ó., azaz társadalmi együttélést segítő óra, amivel elsősorban a szegedi középiskolákat céloztuk be. Az órák mindig egy konkrét tematika köré épülnek, amit a Szokeresz hallgatóinak történeteivel egészítünk ki. Az óra tematikája általában félórás, a maradék 15 perc a hallgatóinké. Ebben a rövid, de tartalmas néhány percben bemutatkoznak, majd közösen átbeszéljük az ismert sztereotípiákat, illetve azt, hogy ők hogyan kezelik ezeket a hétköznapjaikban. Ez a legizgalmasabb része a foglalkozásainknak, a középiskolás diákok mindig feszült csendben hallgatják. Tulajdonképpen az egésznek ez a lelke, hiszen olyan példákkal találkozunk, melyek feloldhatják bennük az előítéleteket. Bár a program

érzékenyítés néven fut, én jobban szeretem a témafelvetés megnevezést, ugyanis azt gondolom, az a legfontosabb feladatunk, hogy elkezdjünk beszélni ezekről a dolgokról.

Fatimai zárandoklat

A 2020-as budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus készüléteinek jegyében október 25–29. között nemzeti zárandoklatot szerveztek Fatimába, melynek lelkipályozója *Palánki Ferenc* debrecen-nyíregyházi püspök volt. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) tagjai a 2019. tavaszi ülésükön arra buzdították a híveket, hogy idén októberben minél többen imádkozzanak együtt a fatimai magyar kálváriánál a Szűzanyához országunkért, illetve a 2020-as budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusért. Mintegy százhatvan magyar zárandok érkezett október 25-én Fatimába, hogy imáikkal esdjék ki Mária közbenjárását családjukért, barátaikért, illetve az országért. A zárandoklat egyik alkalma a Szent István tiszteletére szentelt kápolna előtti szentmise volt, ahol *Palánki Ferenc* főcelebrálása mellett *Kiss-Rigó László* szeged-csanádi püspök is koncelebrált.

Új, gyermekvédelmi oldallal bővült az egyházmegye honlapja

Egyházmegyénk Gyermek- és Ifjúságvédelmi Szolgálatának feladatait bemutató oldal célja, hogy az érdeklődőknek információt nyújtson az egyházmegye lelkipályozói és munkatársai által a kiskorúak védelmének érdekében követendő iránymutatásokról, az egyházi intézmények által biztosított képzésekről valamint, hogy helyet biztosítson az egyházmegye hatáskörébe tartozó, különösen a kiskorúak és sebezhető személyek sérelmére elkövetett – vélt vagy valós – visszaélések bejelentésére. A tájékoztató további részletei a <http://szeged-csanad.hu/gyermek-es-ifjusagvedelmi-szolgalat/> világháló oldalán olvashatók.

ADY ENDRE

Párisban járt az Ősz

*Párisba tegnap beszökött az Ősz.
Szent Mihály útján suhant nesztelen
Kánikulában, halk lombok alatt
S találkozott velem.*

*Ballagtam éppen a Szajna felé
S égtek lelkemben kis rőzse-dalok.
Füstösek, furcsák, búsak, bíborak
Arról, hogy meghalok.*

*Elért az Ősz és sugott valamit,
Szent Mihály útja beleremegett,
Züm, züm: röpködtek végig az úton
Tréfás falevelek.*

*Egy perc: a Nyár meg sem hőkölt belé
S Párisból az Ősz kacagva szaladt.
Itt járt s hogy itt járt, én tudom csupán
Nyögő lombok alatt.*

(1906)

1919. november 9-én, azaz 100 éve halt meg Ady Endre, az egyetemes magyar irodalom kiemelkedő alakja, a huszadik század egyik legjelentősebb magyar költője.